ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Соёлын өвийн үндэсний төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/184/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Улаанбаатар хот

2024 он

Санхүү нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг
Утас: 261665 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Д.Энхдалай
Утас: 260512 Цахим хаяг: enkhdalaid@audit.gov.mn
Ахлах аудитор /аудитор: М.Ганбаатар
Утас:261740 Цахим хаяг:Ganbaatarm@audit.gov.mn
Ажу мэргэн аудит ХХК-ийн захирал: Л.Насанбуян
Утас:99093142 Цахим хаяг: Ajumergenaudit.mon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.02.29 № 07/436

танай ____________-ны № ____________-т

СОЁЛЫН ӨВИЙН ҮНДЭСНИЙ
ТӨВИЙН ЗАХИРАЛ Г.ЭНХБАТ
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Соёлын өвийн үндэсний төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Соёлын өвийн үндэсний төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Соёлын өвийн үндэсний төв нь Монгол Улсын соёлын өвийг бүртгэх, судлах, хадгалах, сэргээн засварлах, авран хамгаалах, сурталчлах чиг үүрэг бүхий төрийн өмчит, соёл, эрдэм шинжилгээний хүрээнд үйл ажиллагаа явуулж байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант хугацаанд нэмэлт санхүүжилтээр 943,536.5 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлснээс 77,995.3 мянган төгрөг нь ЮНЕСКО олон улсын байгууллагатай хамтарсан төслөөс, 865,541.1 мянган төгрөг нь дээд шатны төсвийн захирагчаас эрх шилжүүлсэн байна.

Эрх шилжүүлсэн дээрх санхүүжилтээс Чойжин ламын сүм музейн гадна тохижилтын ажлын 312,908.7 мянган төгрөг, “Соёлын сэргэлт-2023” арга хэмжээний 113,084.0 мянган төгрөг, “Нүүдэлчин” наадам, дэлхийн соёлын фестиваль зохион байгуулах арга хэмжээний санхүүжилт 114,100.0 мянган төгрөг, Соёлын өвийг олон нийтэд сурталчлан таниулах арга хэмжээний 65,000.0 мянган төгрөг, Соёлын биет болон биет бус өвийг хадгалж хамгаалах, өвлөн уламжлагчдыг алдаршуулах арга хэмжээний санхүүжилт

85,603.5 мянган төгрөг, Гүүгл платформд соёл урлагийн цахим талбар оруулахад 60,570.0 мянган төгрөг, цахим архив үүсгэх арга хэмжээнд 16,440.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Монгол Улсын соёлын өвийг бүртгэх, судлах, хадгалах, сэргээн засварлах, авран хамгаалах, сурталчлах үндсэн чиг үүргийн хүрээнд уламжлалт мал аж ахуйг судлах ажил нь улирлын чанартай хийгддэг, санхүүжилт нь хугацаа хоцорноос 58,334.4 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан 4 бүлэг,13 зорилтын хүрээнд гүйцэтгэсэн 40 арга хэмжээний хэрэгжилтийг 88.7 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Хөтөлбөр арга хэмжээнд зориулсан төсвийн гүйцэтгэл 95.2 хувьтай байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**310,387,962.58**	**683,443,034.09**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**-**	**-**
33	**АВЛАГА**	**9,000,000.00**	**58,334,400.00**
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	-
33300	Татаас санхүүжилтийн авлага	9,000,000.00	58,334,400.00
34	**УРЬДЧИЛГАА**	**77,666,000.00**	**312,908,704.00**
34600	Урьдчилж гарсан зардал	77,666,000.00	312,908,704.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**223,721,962.58**	**312,199,930.09**
354	Хангамжийн материал	**223,721,962.58**	**312,199,930.09**
35410	Бичиг хэргийн материал	5,821,899.00	7,646,920.00
35420	Аж ахуйн материал	1,331,275.00	9,939,985.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	320,000.00	16,621,636.00
35450	Барилгын засварын материал	3,916,000.00	1,055,000.00
35460	Хүнсний материал	15,216,600.00	43,104,644.00
35470	Бусад хангамжийн материал	197,116,188.58	233,831,745.09
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**9,309,810,867.49**	**9,366,549,433.80**
391	Газар	-	-
392	**БИЕТ ХӨРӨНГӨ**	**9,172,526,600.61**	**9,259,018,500.20**
39201	Барилга байгууламж орон сууц	7,594,553,520.00	7,594,553,520.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл		(126,575,892.00)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	85,500,000.00	257,207,600.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,325,000.18)	(45,950,738.96)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1,521,404,692.23	1,843,304,076.23
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(163,225,041.38)	(497,456,172.15)
39207	Тавилга аж ахуйн эд хогшил	257,403,193.55	387,151,193.55
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(122,632,423.61)	(161,062,746.47)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	-	-
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
39217	Ном	7,847,660.00	7,847,660.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	**137,284,266.88**	**107,530,933.60**
39301	Программ хангамж	122,470,000.00	124,150,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(88,103,333.12)	(119,536,666.40)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	102,917,600.00	102,917,600.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**9,620,198,830.07**	**10,049,992,467.89**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**3,458,106.87**	**-**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**3,458,106.87**	**-**
413202	Түлш халаалтын өглөг	3,458,106.87	-
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**9,616,740,723.20**	**10,049,992,467.89**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**9,616,740,723.20**	**10,049,992,467.89**
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	9,281,910,343.49	9,281,910,343.49
512	Хуримтлагдсан үр дүн	**334,830,379.71**	**768,082,124.40**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(12,865,463.75)	334,830,379.71
51220	Тайлант үеийн үр дүн	347,695,843.46	433,251,744.69
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**9,620,198,830.07**	**10,049,992,467.89**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2,098,342,061.36**	**3,324,735,196.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**361,595,596.92**	**672,876,560.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**361,595,596.92**	**672,876,560.00**
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	361,595,596.92	672,876,560.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,736,746,464.44**	**2,651,858,636.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**1,374,753,300.00**	**1,717,322,100.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,374,753,300.00	1,717,322,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**361,993,164.44**	**934,536,536.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	95,233,164.44	77,995,374.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	266,760,000.00	856,541,162.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,750,646,217.90**	**2,870,666,784.85**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,750,646,217.90**	**2,870,666,784.85**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,345,255,629.45**	**2,755,051,507.94**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**793,580,614.17**	**1,305,281,855.09**
210101	Үндсэн цалин	500,885,088.15	753,106,111.10
210102	Нэмэгдэл	129,111,288.39	217,176,710.79
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	90,321,153.64	143,440,387.11
210104	Урамшуулал	73,263,083.99	191,558,646.09
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**95,560,333.48**	**160,983,113.18**
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,832,740.20	111,125,947.92
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,518,406.71	13,041,195.14
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,974,405.11	10,349,356.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,384,980.18	2,400,371.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,849,801.28	24,066,242.20
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**68,673,306.87**	**75,883,210.41**
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,401,781.00	27,477,225.33
210302	Түлш, халаалт	38,945,755.27	43,284,651.16
210303	Цэвэр, бохир ус	10,325,770.60	5,121,333.92
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**73,330,184.70**	**78,398,184.39**
210401	Бичиг хэрэг	3,530,000.00	1,171,230.00
210402	Тээвэр шатахуун	19,189,900.00	14,477,000.00
210403	Шуудан холбоо интернэтийн төлбөр	7,076,148.14	1,714,495.90
210406	Бага үнэтэй түргэн элэгдэх ахуйн эд зүйлс	9,108,825.00	1,491,170.80
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	26,349,902.56	55,545,288.69
210408	Бараа материал акталсны зардал	8,075,409.00	3,998,999.00
2105	**Нормативт зардал**	**732,300.00**	**202,500.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210502	Хоол, хүнс		
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	732,300.00	202,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**9,758,700.00**	**18,556,100.00**

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,441,000.00	2,014,600.00
210602	Тавилга		
210604	Урсгал засвар	8,317,700.00	16,541,500.00
2107	**Томилолт зочны зардал**	**26,850,000.00**	**61,172,900.00**
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	26,850,000.00	61,172,900.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**171,425,037.76**	**456,750,893.64**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	166,385,485.76	453,221,233.64
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,000.00	2,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,817,640.00	860,960.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	540,312.00	300,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	110,000.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		
210807	Газрын төлбөр	571,600.00	280,100.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**105,345,152.47**	**597,822,751.23**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,005,300.00	16,843,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	103,339,852.47	580,979,751.23
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**405,390,588.45**	**115,615,276.91**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**92,639,217.00**	**8,300,000.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж урамшуулал	61,010,688.00	
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	31,328,529.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	300,000.00	8,300,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**312,751,371.45**	**107,315,276.91**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	305,909,914.35	83,126,050.55
213305	Нэмэлт санхүүжилтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,841,457.10	24,189,226.36
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	**347,695,843.46**	**454,068,411.15**
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	**-**	**20,816,666.46**
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		20,816,666.46
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	**-**	**(20,816,666.46)**
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	**347,695,843.46**	**433,251,744.69**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН**	**1,818,932,358.24**	**2,660,858,636.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**-**	**-**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,818,932,358.24**	**2,660,858,636.00**
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,374,753,300.00	1,717,322,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**444,179,058.24**	**943,536,536.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	106,809,058.24	77,995,374.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	337,370,000.00	865,541,162.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**1,755,096,858.24**	**2,651,807,836.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,755,096,858.24**	**2,651,807,836.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,340,706,269.79**	**2,477,858,159.09**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**793,580,614.17**	**1,305,281,855.09**
210101	Үндсэн цалин	500,885,088.15	753,106,111.10
210102	Нэмэгдэл	129,111,288.39	217,176,710.79
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	90,321,153.64	143,440,387.11
210104	Урамшуулал	73,263,083.99	191,558,646.09
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**95,560,333.48**	**160,983,113.18**
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,832,740.20	111,125,947.92
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,518,406.71	13,041,195.14
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,974,405.11	10,349,356.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,384,980.18	2,400,371.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,849,801.28	24,066,242.20
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**65,215,200.00**	**79,341,317.28**
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,401,781.00	27,477,225.33
210302	Түлш, халаалт	35,487,648.40	46,742,758.03
210303	Цэвэр, бохир ус	10,325,770.60	5,121,333.92
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**70,502,547.14**	**27,791,545.90**
210401	Бичиг хэрэг	4,250,100.00	4,679,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,049,900.00	15,532,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,478,047.14	1,714,495.90
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	36,724,500.00	5,865,850.00
2105	**Норматив зардал**	**856,800.00**	**408,000.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	856,800.00	408,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**55,024,620.00**	**39,620,200.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	46,706,920.00	12,455,200.00
210604	Урсгал засвар	8,317,700.00	27,165,000.00
2107	**Томилолт зочны зардал**	**36,406,000.00**	**46,856,900.00**
210702	Дотоод албан томилолт	36,406,000.00	46,856,900.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**221,554,855.00**	**800,732,227.64**

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	216,515,303.00	797,202,567.64
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,000.00	2,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,817,640.00	860,960.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	540,312.00	300,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	110,000.00	88,000.00
210807	Газрын төлбөр	571,600.00	280,100.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**2,005,300.00**	**16,843,000.00**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,005,300.00	16,843,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**414,390,588.45**	**173,949,676.91**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**92,639,217.00**	**8,300,000.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж урамшуулал	61,010,688.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	31,328,529.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	300,000.00	8,300,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**321,751,371.45**	**165,649,676.91**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	305,909,914.35	83,126,050.55
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,841,457.10	82,523,626.36
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**63,835,500.00**	**9,050,800.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**63,835,500.00**	**9,050,800.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	63,835,500.00	9,050,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	63,835,500.00	9,050,800.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(63,835,500.00)	(9,050,800.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	**-**	**-**
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**9,281,910,343.49**	**(12,865,463.75)**	**9,269,044,879.74**
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	9,281,910,343.49	(12,865,463.75)	9,269,044,879.74
Тайлант үеийн үр дүн		347,695,843.46	347,695,843.46
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**9,281,910,343.49**	**334,830,379.71**	**9,616,740,723.20**
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	9,281,910,343.49	334,830,379.71	9,616,740,723.20
Тайлант үеийн үр дүн		433,251,744.69	**433,251,744.69**
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**9,281,910,343.49**	**768,082,124.40**	**10,049,992,467.89**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан /төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,717,322,100.00**	**1,634,196,049.45**	83,126,050.55	95.2
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,717,322,100.00**	**1,634,196,049.45**	83,126,050.55	95.2
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,717,322,100.00**	**1,634,196,049.45**	83,126,050.55	95.2
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,357,262,600.00**	**1,294,718,855.09**	62,543,744.91	95.4
210101	Үндсэн цалин	841,260,300.00	753,106,111.10	88,154,188.90	89.5
210102	Нэмэгдэл	340,763,600.00	217,176,710.79	123,586,889.21	63.7
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	92,809,800.00	143,440,387.11	(50,630,587.11)	154.6
210104	Урамшуулал	82,428,900.00	180,995,646.09	(98,566,746.09)	219.6
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**174,657,800.00**	**160,729,113.18**	13,928,686.82	92.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	118,767,300.00	110,871,947.92	7,895,352.08	93.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,972,600.00	13,041,195.14	931,404.86	93.3
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,178,100.00	10,349,356.10	828,743.90	92.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,794,500.00	2,400,371.82	394,128.18	85.9
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	27,945,300.00	24,066,242.20	3,879,057.80	86.1
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**85,627,000.00**	**79,341,317.28**	6,285,682.72	92.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	21,753,100.00	27,477,225.33	(5,724,125.33)	126.3
210302	Түлш, халаалт	54,468,900.00	46,742,758.03	7,726,141.97	85.8
210303	Цэвэр, бохир ус	9,405,000.00	5,121,333.92	4,283,666.08	54.5
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**12,475,700.00**	**12,469,847.90**	5,852.10	100.0
210401	Бичиг хэрэг	3,256,200.00	3,686,200.00	(430,000.00)	113.2
210402	Тээвэр, шатахуун	2,055,500.00	2,055,000.00	500.00	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,730,800.00	1,714,495.90	1,016,304.10	62.8
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,433,200.00	5,014,152.00	(580,952.00)	113.1
2105	**Нормативт зардал**	**419,900.00**	**408,000.00**	11,900.00	97.2
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	419,900.00	408,000.00	11,900.00	97.2
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**22,181,100.00**	**22,165,000.00**	16,100.00	99.9
210604	Урсгал засвар	22,181,100.00	22,165,000.00	16,100.00	99.9
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**55,393,800.00**	**55,220,916.00**	172,884.00	99.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил	51,820,900.00	51,691,256.00	129,644.00	99.7

	үйлчилгээний төлбөр хураамж				
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,000,800.00	2,000,000.00	800.00	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	891,300.00	860,960.00	30,340.00	96.6
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,600.00	300,600.00	-	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	100,100.00	88,000.00	12,100.00	87.9
210807	Газрын төлбөр	280,100.00	280,100.00	-	100.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**982,700.00**	**843,000.00**	139,700.00	85.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	982,700.00	843,000.00	139,700.00	85.8
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**8,321,500.00**	**8,300,000.00**	21,500.00	99.7
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,321,500.00	8,300,000.00	21,500.00	99.7
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	**1,717,322,100.00**	**1,634,196,049.45**	83,126,050.55	95.2
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**1,717,322,100.00**	**1,634,196,049.45**	83,126,050.55	95.2
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,717,322,100.00	1,634,196,049.45	83,126,050.55	95.2
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	65	57	8	88.0
620001	Удирдах ажилтан	12	11	1	92.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	47	41	6	87.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	6	5	1	83.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**		**943,536,536.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		**943,536,536.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		**861,012,909.64**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**		**10,563,000.00**
210101	Үндсэн цалин		
210105	Гэрээт ажлын хөлс		10,563,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**		**254,000.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал		254,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**		**15,321,698.00**
210401	Бичиг хэрэг		993,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун		13,477,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		851,698.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**		**23,175,000.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		18,175,000.00
210604	Урсгал засвар		5,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**		**46,856,900.00**
210702	Дотоод албан томилолт		46,856,900.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**		**748,842,311.64**

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		748,842,311.64
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**		**16,000,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		16,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		**82,523,626.36**
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		**82,523,626.36**
213305	Нэмэлт санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		82,523,626.36
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**		**943,536,536.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**		**943,536,536.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		77,995,374.00
131105	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		865,541,162.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		**-**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		-

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 318,138.7 мянган төгрөгийн алдаа илэрснийг аудитын явцад залруулан бүртгэсэн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Чойжин ламын сүм музейн орчны гадна тохижилт, гэрэлтүүлэг цахилгаан хангамжийн ажлын төлбөрийг бусдаар гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээний зардлаар хүлээн зөвшөөрч тайлагнасан	1	312,908.7	1	312,908.7			1	312,908.7				
Дүн	**1**	**312,908.7**	**1**	**312,908.7**			**1**	**312,908.7**				

Аудитаар нийт 11,749.2 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 867.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 5,652.2 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлага 5,230.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмж хүргүүллээ.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Байгууллагын захирлын тушаалаар ажилтанд 1 сарын цалинтай чөлөө 867,0 төгрөгийн цалин илүү олгосон байна.	1	867.0	1	867.0								
Соёлын сэргэлт-2023 аяныг Ховд аймагт зохион байгуулах зардлын төрөл зөрүүтэй, нотлох анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу байна	1	5,652.2			1	5,652.2						
Дараа тайлангаар олгосон албан томилолтын урьдчилгаа төлбөрийг анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу баримтаар санхүүгийн тайланд зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн.	1	5,230.0					1	5,230.0				
Дүн	3	11,749.2	1	867.0	1	5,652.2	1	5,230.0				

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар 79.6 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэнд алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил						
Шилэн дансны цахим хуудаст мэдээлэл дутуу оруулсан	1	79,582.8			1	79,582.8
Дүн	**1**	**79,582.8**			**1**	**79,852.8**

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.